

ENERGIEMANAGEMENTPLAN

Jaar 2023

t.b.v.

CO₂-Prestatieladder ambitieniveau 5

Jaarrapportage 2023 met Actieplan 2024*

*Voldoet aan de EED specificaties van de EU

Criteria:	Conform ambitieniveau 5 van de CO ₂ -prestatieladder 3.1
Opgesteld door:	KAM-coördinator en externe ondersteuning
Goedgekeurd door:	Directie
Datum	24-05-2024

INHOUD

1.	Inleiding	2
1.1	Algemeen	2
1.2	Kennismaking, bedrijfsprofiel	2
1.3	Definities & begrippen.....	3
1.4	Onderwerp en toepassingsgebied	3
1.5	Onderliggende normen en protocollen	3
2.	Organizational Boundary.....	5
2.1	Organisatie grenzen.....	5
2.2	Bedrijfsomvang CO ₂ -emissies	5
3.	Reductie doelstellingen.....	6
3.1	Toepasselijke periode	6
3.2	Reductiedoelstellingen algemeen	6
4.	Invalshoeken.....	6
4.1	Invalshoek A (inzicht)	6
4.2	Invalshoek B (reductie).....	6
4.3	Invalshoek C (transparantie)	6
4.4	Invalshoek D (participatie)	6
5.	Invalshoek Inzicht 1a-2a-3a-4a-5a.....	6
5.1	Referentiejaar 2023	7
5.2	Emissiefactoren	9
5.3	Afbakening emissies	9
5.5	Berekeningsmethode	9
5.6	Emissies.....	9
5.7	Onzekerheden, aannames & uitsluitingen.....	10
5.8	Conclusies uit Invalshoek Inzicht	10
6.	Invalshoek Reductie 1b-2b-3b-4b-5b	10
6.1	Vaststelling CO ₂ -beleid en reductiedoelstellingen.....	10
6.2	Referentie verbruik fossiele brandstoffen scope 1, scope 2	11
6.4	Referentie reductie in keten/scope 3	11
6.5	Referentie reductie projecten met gunningsvoordeel.....	11
6.6	Verantwoording reductie doelstellingen	11
6.7	Resultaten reductiedoelstellingen.....	12
7.	Invalshoek Transparantie 1c-2c-3c-4c-5c	12
7.1	Belanghebbenden.....	12
7.2	communicatie.....	12
7.3	Risico` s	13
7.4	Planning.....	14
8.	Invalshoek Participatie 1d-2d-3d-4d-5-d.....	15
8.1	SKAO.....	15
8.3	BVOR.....	15
8.4	MKB INFRA	15
8.5	Sector initiatief	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
8.6	Budgetplan	16
9.	De uitvoering van de CO ₂ -reductiedoelstellingen	16
9.1	"plan"	16
9.2	"do".....	16
9.3	"check"	16
9.4	"act"	16
10	Samenvatting	17

1. Inleiding

In dit hoofdstuk is een inleiding van de organisatie, haar belanghebbenden en de toepasselijke normen opgenomen.

1.1 Algemeen

Van Reel Beheer BV heeft als organisatie jarenlange ervaring op het gebied van grondverzet, aanneming en uitvoering van opdrachten in de sector Infra, onderhoud en aanleg van moeras- en natuurgebieden (cultuurtechniek) en groenrecycling (compostering), houtrecycling (biomassa) en recycling (afvalscheiding en circulaire afvalverwerking) en wil met haar diensten bijdragen aan een plezierige en uitdagende leef- en werkomgeving.

Voor Van Reel Beheer is "Duurzaamheid en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen" een actueel thema. Dit komt onder meer tot uiting in de initiatieven die Van Reel Beheer onderneemt om gecertificeerd te blijven voor de CO₂-Prestatieladder.

Ons CO₂-beleid is erop gericht de emissies van onze bedrijfsactiviteiten inzichtelijk te maken, te registreren, monitoren en te reduceren. Dit gebeurt door het opstellen van reductie doelstellingen, waarin wij het energiegebruik willen reduceren ten opzichte van het referentiejaar.

In dit EMP wordt de CO₂-emissie, de voortgang van de reductiedoelstellingen en de maatregelen geregistreerd en geëvalueerd. Dit EMP omvat de cijfers van het gehele kalenderjaar 2023, van 1 januari t/m 31 december 2023.

De KAM-coördinator rapporteert de resultaten van onze emissies aan de directie.

Conform ISO 50001 omvat dit EMP minimaal:

- onze energie beoordeling
- overzicht van het energieverbruik en de CO₂-emissies per scope
- vergelijking van het energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar
- analyse van opvallende toe- en afnames van het verbruik en/of CO₂-emissie
- voortgang van en de prognose voor het behalen van de reductiedoelstelling
- eventuele aanbevelingen voor preventieve of corrigerende maatregelen
- status van eerdere preventieve of corrigerende maatregelen
- algemene ontwikkelingen

1.2 Kennismaking, bedrijfsprofiel

Wij zijn een flexibel en veelzijdig bedrijf met jarenlange ervaring en werkend met de nieuwste en milieuvriendelijkste methoden. Wij werken binnen Van Reel Sloopwerken BV, Groenrecycling Rouveen BV, Groenrecycling Hardenberg BV en Recycling Centrum Staphorst vanuit de missie om binnen ieder project de hoogste kwaliteit te leveren. De kwaliteit staat voorop en is ons visitekaartje. Door onze flexibele instelling en proactieve houding, garanderen wij een efficiënte en daarnaast dé gewenste uitvoering van ieder project.

Binnen de recycling is ons doel om compost te produceren van een zeer hoge kwaliteit. Binnen ons aannemingsbedrijf is de focus op het leveren van het beste resultaat dat volledig aansluit op de wensen van de klant, zodat ieder project met tevredenheid gerealiseerd wordt.

Van Reel Beheer neemt initiatieven om het elektriciteit en brandstofverbruik bij uitvoering van haar diensten en projecten te beperken en de CO₂-emissies te reduceren ten gunste van onze leef- en werkomgeving.

Bedrijfsprofiel

Van Reel Beheer BV wenst te weten hoe haar activiteiten/diensten integraal scoren op klimaatvriendelijkheid. Dit wordt inzichtelijk worden gemaakt met behulp van een CO₂-footprint. Als eerste stap hiertoe hebben wij daarom de CO₂-footprint over de periode 2023 de scope 1,2 en 3 berekend, navolgend ook het referentiejaar genoemd.

Middels deze rapportage wil van Reel ambitieniveau 5 behouden.

De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten CO₂, alsmede inzicht in de herkomst van deze emissies in de verschillende processen van Van Reel Beheer BV. Het nemen van onze maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de negatieve impact die onze bedrijfsactiviteiten uitoefenen op het milieu is voor Van Reel van cruciaal belang. Hier wordt invulling aan gegeven door het voeren van een actief milieubeleid geënt op voortdurend verbeteren volgens het principe van de "PDCA-methodiek". Het reduceren van de CO₂-emissies is van wezenlijk belang voor de organisatie. Onze maatschappelijke verantwoordelijkheid op dit gebied willen wij uitdragen aan de hand van de richtlijnen die de CO₂-prestatieladder daarvoor aanreikt.

1.3 Definities & begrippen

In tabel 1-a worden de belangrijkste begrippen en definities in dit EMP weergegeven en nader omschreven.

Tabel 1-a: Overzicht definities & begrippen	
Broeikasgassen	Gassen die de zonnestraling wel doorlaten naar het aardoppervlak, maar de terugkerende straling (warmte) tegenhouden, met opwarming van het aardoppervlak als gevolg.
CO ₂ -emissie	De totale massa van CO ₂ uitgestoten naar de atmosfeer over een specifieke periode.
CO ₂ -footprint	Een maat, uitgedrukt in ton CO ₂ , voor de emissie van CO ₂ als gevolg van het gebruik van fossiele brandstoffen in het verkeer, luchtvaart, transport, productie van elektriciteit en verwarming.
Scope 1, directe emissies	Directe emissies zijn emissies die worden uitgestoten door installaties die in eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie, zoals emissies door eigen gasgebruik.
Scope 2, indirecte emissies	Indirecte emissies, zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren, doch die door de organisatie worden gebruikt, zoals bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij het opwekken van elektriciteit in centrales.
Scope 3, overige indirecte emissies	Indirecte emissies, zijn emissies die ontstaan als gevolg van de activiteiten van de organisatie maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van de organisatie zijn noch beheerd worden door de organisatie. Voorbeelden zijn emissies die voortkomen uit de productie van ingekochte materialen (<i>upstream</i>) en het gebruik van het door de organisatie aangeboden/verkochte werk, project, dienst of levering (<i>downstream</i>).
Eenheden t.b.v. berekeningen en doelstellingen in rapportage	Emissie CO ₂ in tonnen e.o. kilogram
Energiebeoordeling	Omvat het proces van identificatie en evaluatie van het energiegebruik binnen de organisatie. De energiebeoordeling is opgebouwd uit een analyse op hoofdlijnen van het energieverbruik en energiegebruik. De energiebeoordeling gaat primair om het actuele verbruik. Zie ook ISO 50001 §6.3 & §A.6.3.
Maatregellijst	De maatregellijst is een niet uitputtende lijst met CO ₂ -reductiemaatregelen, onderverdeeld naar veelvoorkomende activiteiten van organisaties die deelnemen aan de CO ₂ -Prestatieladder.

1.4 Onderwerp en toepassingsgebied

Het EMP van Van Reel heeft het doel te omschrijven hoe wij voldoen aan de certificatievoorwaarden van het ambitieniveau 5 van de CO₂-prestatieladder, hoe wij dit aantonen en inzichtelijk maken. Het EMP van Van Reel is geënt op het handboek CO₂-prestatieladder versie 3.1. De maatregelen van organisatorische en administratieve aard om tot reductie te komen. Van Reel heeft een gecertificeerd managementsysteem met de in de tabel benoemde normen.

Tabel 1-b Het management- en borgingssysteem	
Onderwerp	Norm
Kwaliteit	ISO 9001
Veiligheid	VCA**
Planet / Milieu	ISO 14001
Planet / Milieu	CO ₂ -Prestatieladder
Planet / Milieu	NTA 8080
Planet / Milieu	BRL 7000
People / Opleidingen	SBB erkend leerbedrijf

Om structureel monitoren en evaluatie van de CO₂ inventarisatie en de reductie maatregelen volgens het principe van de "PDCA-methodiek" te borgen zijn er sturende maatregelen omschreven.

1.5 Onderliggende normen en protocollen

Dit rapport is opgesteld overeenkomstig:

- Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1, d.d. 22 juni 2020.
- NEN-ISO 14064-1 Greenhouse gases – Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals", d.d. maart 2018, paragraaf 9.3.1.
- Het data management opgenomen in Appendix C van de GHG Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard (WBCSD/WRI, september 2011).
- NEN-EN ISO 50001: 2018

Handboek CO₂-prestatieladder

De CO₂-Prestatieladder is gebaseerd op het Green House Gas (GHG)-protocol en is een instrument om bedrijven die deelnemen aan aanbestedingen te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat daarbij met name om:

- energiebesparing
- efficiënt gebruik maken van materialen
- gebruik van duurzame energie.

NEN-EN-ISO 14064-1

Een kruisverwijzing tussen de diverse onderliggende normen is te vinden in onderstaande tabel.

Tabel 1-c: kruisverwijzing ISO 14064-1 en GHG-protocol				
§ in ISO 14064-1	GHG-report content § 9.3	Omschrijving	Hoofdstuk in dit EMP	Overig
4.1	A	Beschrijving van de rapporterende organisatie	1	
3.1	B	Verantwoordelijke persoon voor het rapport	1	K. van Reel met KAM-ondersteuning
3.1	C	Verslagperiode	3.1	01-01-23/ 31-12-23
4.1	D	Documentatie van de organisatorische grenzen	2.1	
4.1	E	Documentatie van de rapporterende grenzen, inclusief criteria vastgesteld door de organisatie om significante emissies te bepalen	2, 3 en 5	
7	F	Directe CO ₂ -emissies in ton CO ₂	5	
5.5	G	Beschrijving hoe biogene CO ₂ -emissies en -verwijderingen worden behandeld in het verslag. De relevante biogene CO ₂ -emissies en -verwijderingen afzonderlijk gekwantificeerd	5	
5.5	H	Indien gekwantificeerd, directe CO ₂ -verwijdering	5	
5.4	I	Uitleg over de uitsluiting van significante GHG-bronnen of -sinks van de kwantificering	5	
7	J	Gekwantificeerde indirecte GHG-emissies	1 en 5	
3.1	K	Referentiejaar	5.1	2023
3.1	L	Uitleg van wijziging of herberekening van het referentiejaar of andere historische data. Documentatie van de gevolgen voor de vergelijkbaarheid van zulke herberekeningen	5	
5.1	M	Verwijzing naar of beschrijving van kwantificeringsmethoden en redenen voor deze keuze	5	
5.2	N	Uitleg van wijzigingen ten opzichte van eerder gebruikte kwantificeringsmethode	5	
5.1	O	Verwijzing naar of documentatie van gebruikte emissie- of -verwijderingsfactoren	5	
9.3	P	Beschrijving van invloed van onzekerheden op de nauwkeurigheid van emissie- en verwijderingsdata	5	
9.3	Q	Beschrijving onzekerheidsanalyse en resultaten	5	
3.1	R	Verklaring dat het rapport is opgesteld in overeenkomst met ISO-14064-1	1.5	
3.1	S	Statement met betrekking tot de verificatie van de emissie-inventaris, inclusief vermelding van de mate van zekerheid	5	
9.1	T	De equivalentie-factoren, conversiefactoren (GWP-waarden) gebruikt in de berekening, inclusief de bron. Indien de GWP-waarden niet overeenkomen met het meest actuele IPCC-rapport, voeg dan de emissiefactoren of database referentie toe, inclusief bron	5	

Green House Gas-Protocol

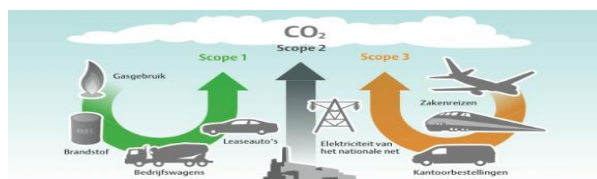
Het doel van de CO₂-Prestatieladder is om bedrijven te stimuleren de eigen CO₂-emissie (en die van hun leveranciers) te kennen en permanent te zoeken naar mogelijkheden om de impact op het klimaat te reduceren.

De CO₂-Prestatieladder is gebaseerd op het GHG-protocol en is een instrument om bedrijven te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Het gaat daarbij met name om:

- energiebesparing
- efficiënt gebruik van materialen
- gebruik van duurzame energie

Het GHG-protocol heeft een dubbele doelstelling, het ontwikkelen van een internationale standaard voor de verantwoording én de verslaggeving van de uitstoot van BKG. BKG zijn gassen die de zonnestraling doorlaten naar het aardoppervlak, maar de terugkerende straling (warmte) tegenhouden (dit is vergelijkbaar met wat in een broeikas gebeurt vandaar de naam). Broeikasgassen werken dus als een soort deken voor de aarde. De belangrijkste broeikasgassen zijn koolstofdioxide (CO₂), methaan (CH₄) en lachgas (N₂O).

Onderstaande afbeelding onderscheidt de verschillende scopes op basis van de herkomst van het broeikasgas.

Afbeelding 1: Overzicht CO₂-scopes

NEN-EN-ISO 50001: 2018

Dit EMP is opgesteld conform de energienorm NEN-ISO 50001 en wordt door de directie onderschreven.

Tabel 1-d: opname ISO 50001 in EMP			
§ in 50001	Doel	PDCA stappen	Link met Laddereis 3.1
§ 6.3 & § A.6.3	Energiebeoordeling	Plan	2.A.3 en 3.B.2
§ 6.2 & § A.6.1	Energiedoelstellingen, -taakstellingen en actieplannen	Plan/Do	3.B.2
§ 6.6 & § 9.1 & § A.9.1	"Monitoring, meting, analyse en evaluatie van energieprestatie en het EMP" en "Plannen voor verzamelen van energiedata"	Check	3.B.2
§ 10.1	Afwijkingen & corrigerende maatregelen	Act	3.B.2

2. Organizational Boundary

Dit hoofdstuk beschrijft de omvang van de CO₂-emissies van de gehele organisatie en de vaste verdeling van deze CO₂-emissies tussen kantoor en werklocaties. De CO₂-emissies van de gehele organisatie bepaalt tevens de bedrijfsgrootte, die dan vastligt voor de geldigheid van het certificaat.

2.1 Organisatiegrenzen

Conform het Handboek CO₂-prestatieladder dienen wij de organizational boundary voor het bepalen van de CO₂ footprint vast te stellen. Uitgangspunt voor van Reel hierbij is dat de betreffende organisatieonderdelen direct betrokken zijn bij het veroorzaken van de CO₂ emissies en de activiteiten die daar mee gemoeid zijn, ofwel die tot de kernactiviteiten behoren. Wij hanteren hierbij de top-down methode vanuit het GHG-model.

Het GHG-Protocol beschrijft drie verschillende benaderingen om de grenzen van de organisatie (Organizational boundary) te bepalen:

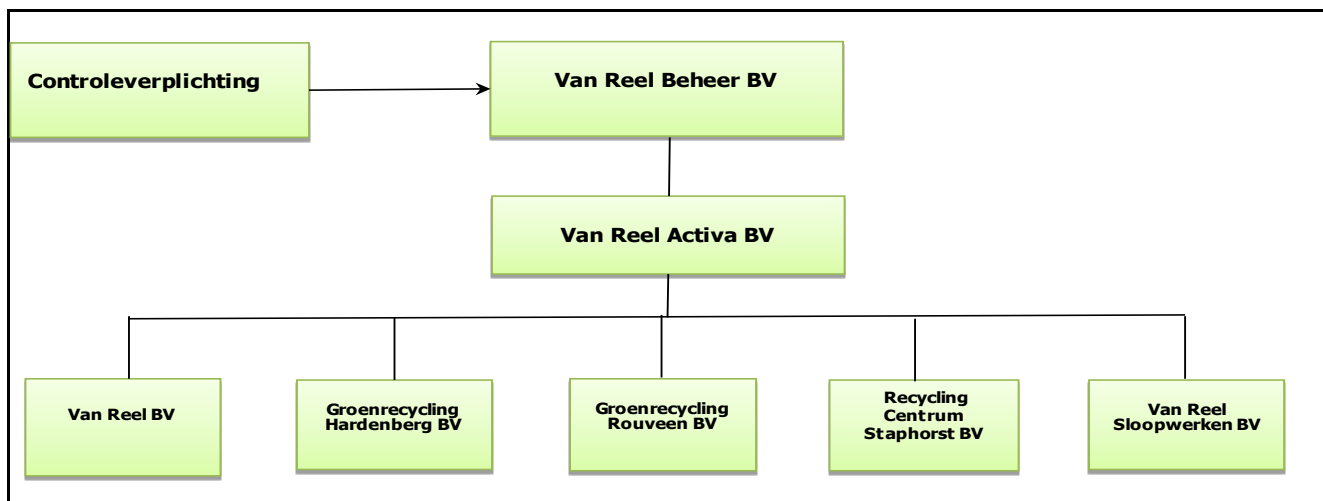
- 'Equity share': Tot de organisatie behoren die systemen waar de organisatie economisch aandeel in heeft.
- 'Operational control': Tot de organisatie behoren die systemen waar de organisatie operationele invloed op heeft.
- 'Financial control': Tot de organisatie behoren die systemen waar de organisatie financiële invloed op heeft.

Voor de bepaling van de organisatorische grenzen van Van Reel Beheer BV wordt de 'operational control' benadering gevolgd.

Voor het bepalen van de mate van de operationele beheersing van de verschillende onderdelen, heeft Van Reel de volgende drie criteria gehanteerd:

- geen werkmaatschappij ("Holdings" alleen financieel, geen activiteiten dus geen CO₂).
- geen personeel (geen personeel werkzaam).
- geen doorslaggevend belang (geen doorslaggevend belang c.q. stem in het genoemde bedrijfsdeel).

Van Reel heeft zich gecommitteerd aan de eisen die worden gesteld door de CO₂-Prestatieladder van SKAO. Dit EMP geldt voor de gehele Organizational boundary. De volgende organisatieonderdelen behoren tot de organisatorische grens of wel de "Organizational boundary".

Afbeelding 2: Boundary Schema Van Reel Beheer

Tabel 2-a: KvK-gegevens		
KvK-nummer	Naamstelling	Bijzonderheden
05014850	Van Reel Beheer BV	Geen werkzaamheden
75069245	Van Reel Activa BV	Geen werkzaamheden alleen materieel en onroerend goed
05074029	Van Reel BV	Werkmaatschappij
05074031	Groenrecycling Rouveen BV	Werkmaatschappij
62988042	Groenrecycling Hardenberg BV	Werkmaatschappij
75081229	Recycling Centrum Staphorst	Werkmaatschappij
78237831	Van Reel Sloopwerken BV	Werkmaatschappij

2.2 Bedrijfsomvang CO₂-emissies

In het handboek van de CO₂-prestatieladder, staat een omschrijving van de bedrijfsomvang gerelateerd aan de omvang van de CO₂-emissies.

Van Reel kent geen andere bedrijven in de boundary waarin de activiteiten uitgevoerd worden. In het handboek van de CO₂-prestatieladder, staat een omschrijving van de bedrijfsomvang gerelateerd aan de omvang van de CO₂-emissies.

Tabel 2-b: CO ₂ emissie omvang					
Jaar	Editie verslaglegging	Kantoren	Projecten	Totaal	Formaat organisatie
2023	Eindejaar	39,57	1919,22	1958,79	Klein
2023	1 ^{ste} helft	20,00	1057,19	1077,19	Klein
2022	Eindejaar	50,81	1867,94	1918,75	Klein

2022	1 ^{ste} helft	27,57	849,90	877,47	Klein
2021	Eindejaar	53,35	1552	1605	Klein
2021	1 ^{ste} helft	17,53	965,73	983,26	Klein
2020	Eindejaar	24,15	1878,81	1902,98	Klein
2020	1 ^{ste} helft	7,82	898,21	906,03	Klein
Criteria voor formaatkeuze		- kleine organisatie produceert ≤ 500 ton vanwege kantoren alsmede ≤ 2.000 ton vanwege projecten			
Consequentie uit formaatkeuze		- eisen 5.A.2-2, 5.A.3, 4.C, 5.C, 4.D en 5.D van Handboek CO ₂ -Prestatieladder versie 3.1 niet van toepassing			

2.2.1 Scope:

Het uitvoeren van GWW- en cultuurtechnische werken, land- en waterbodemsaneringen, verhuur van bemand materieel, het inzamelen en bewerken van onder andere organische afvalstoffen, productie van bodemverbeteraars, alsmede grondbankactiviteiten.

3. Reductie doelstellingen

Dit hoofdstuk beschrijft de CO₂-emissies over een specifieke periode en de reductiedoelstellingen.

3.1 Toepasselijke periode

Tabel 3-a: Toepasselijkheden	
Periode van toepassing	januari t/m december 2023
Toepasselijke conversiefactoren	CO ₂ -emissiefactoren wijzigingsoverzicht 2023

3.2 Reductiedoelstellingen algemeen

De reductiedoelstellingen van Van Reel hebben op dit moment betrekking op scope 1, scope 2 en op de keten gerelateerd aan ambitieniveau 5.

Twee belangrijke uitgangspunten voor de reductiedoelstellingen zijn als volgt:

- realistisch van aard
- gericht op besparingen.

Beide uitgangspunten vormen de basis voor onderstaande reductiedoelstellingen:

Scope 1	50% CO ₂ -reductie per gewerkt uur in 2033 t.o.v. 2023
Scope 2	100% CO ₂ -reductie per gewerkt uur in 2033 t.o.v. 2023
Keten	25% CO ₂ -reductie in 2033 t.o.v. 2023

Tabel 3-b: Beschrijving van de Scopes	
Scope	Omvat
Scope 1	Alle directe emissies, emissies die direct door de eigen organisatie worden uitgestoten. Het gaat hier om het brandstofverbruik voor het wagenpark en overig materieel.
Scope 2	Alle indirecte emissies, ofwel emissies die al zijn uitgestoten voor de productie van een grondstof die door de organisatie wordt verbruikt, het elektriciteitsverbruik
Scope 3	Alle overige indirecte emissies. Hieronder vallen bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij de afvalverwerking,

4. Invalshoeken

In de volgende paragrafen is een beknopte weergave te lezen van de invalshoeken op basis van de CO₂-prestatieladder handboek 3.1 gerelateerd aan certificatieniveau 5.

4.1 Invalshoek A (inzicht)

Van Reel wil gecertificeerd worden en blijven op ambitieniveau 5. De emissies van de diverse "scopes" en de keten zijn berekend en in dit EMP omschreven.

4.2 Invalshoek B (reductie)

De reductiedoelstellingen zijn beschreven in hoofdstuk 6 "Reductie". Wij willen hierbij wel laten optekenen dat een toenemend werkaanbod kan resulteren in een toename van het "brandstof" gebruik c.q. de omvang van het wagenpark.

4.3 Invalshoek C (transparantie)

Interne maar ook externe communicatie is omschreven in hoofdstuk 7 "Transparantie".

4.4 Invalshoek D (participatie)

Van Reel participeert in netwerken en neemt deel aan initiatieven van brancheverenigingen en opdrachtgevers om op de hoogte te blijven van de recente reductiemogelijkheden, zie hoofdstuk 8 "Participatie".

5. Invalshoek Inzicht 1a-2a-3a-4a-5a

In dit hoofdstuk worden de opgedane inzichten onder de invalshoek inzicht uitgebreid behandeld.

5.1 Referentiejaar 2023

Om inzicht te verschaffen bij de start van het (her)certificeringstraject voor het gewenste ambitieniveau van de CO₂-prestatieladder heeft Van Reel de CO₂-emissies van het kalenderjaar **2023** in kaart gebracht en berekend. Deze berekeningen worden vanaf 2023 elk afzonderlijk jaar uitgevoerd. De onderverdeling die de basis voor de berekening vormt is opgedeeld in:

- een beschrijving van de scopes, welke energiebronnen worden meegenomen
- de verbruiken per energiebron
- de overzichtslijst van alle facturen per energiebron
- de emissiefactoren

De eerste stap is het actualiseren van de energiebeoordeling om inzichtelijk maken waar de hoogste emissies optreden. Op basis van dit inzicht wordt beoordeeld bij welke energiestromen een reductie van de CO₂-emissie behaald kan worden.

De taken en verantwoordelijken voor de totstandkoming voor de emissie berekening is in onderstaande tabel 5-a vastgelegd

Tabel 5-a: Taken en verantwoordelijkheden			
Verzamelen emissies gegevens/ inventarisatie	Taak	Halfjaarlijks	KAM-coördinator & administratie
Interne controle emissie inventarisatie	Taak	Halfjaarlijks	KAM-coördinator & administratie
Accorderen emissie inventarisatie	Bevoegdheid	Jaarlijks	Directie
Opstellen EMP	Taak	Jaarlijks	KAM-coördinator & administratie
Evaluatie EMP	Taak, verantwoordelijk	Jaarlijks	KAM-coördinator & administratie

De volgende stap is voor het kwantificeren van de CO₂-emissies, er wordt gebruik gemaakt van Excel sheet waarin de verbruiken per energiebron, middels de facturen geregistreerd worden. Voor de berekening worden de emissiefactoren van de Well to Wheel (WTW) gebruikt.

5.1.1 Resultaat 2023

Tabel 5-b: Footprint 2023				
Emissie	Scope	Emissies in tonnen		Bijzonderheden
Eigen emissie	1		1919,97	
Eigen indirecte emissie	2		39,57	
Overige indirecte emissie	3		3427,31	
Totaal ton CO ₂ per jaar			5386,85	Totaal gewerkte uren: 89884,48

5.1.2 Emissie inventaris scope 1 en 2 referentiejaar 2023

Tabel 5-c: Emissie inventarisatie 2023					
Energiestroom	Emissie Factor	Verbruik	Eenheid	Uitstoot in ton CO ₂	in %
Brandstoffen					
Diesel B7	3,256	558608	Liter	1818,83	92,82
Diesel	3,468	21174	Liter	73,43	3,75
Diesel HVO-20	2,844	4960	Liter	14,11	0,72
Diesel HVO-100	0,347	3224	Liter	1,12	0,06
Benzine	2,821	2894	Liter	8,16	0,42
Aspen	2,821	492	Liter	1,39	0,07
Propaan	1,725	741	Liter	1,28	0,07
Smeerolie	3,035	198	kg	0,60	0,03
Overige Olie	2,947	69,3	kg	0,20	0,01
Waterstof	12,516	68	kg	0,85	0,04
Totaalverbruik brandstoffen				1919,97	
Elektra					
Elektriciteit Rouveen	0,456	61815	kWh	28,19	1,44
Elektriciteit Hardenberg	0,456	13969	kWh	6,37	0,33
Elektriciteit Staphorst	0,456	10991	kWh	5,01	0,26
Totaalverbruik Elektra				39,57	
Totaal verbruik Energieconsumptie				1959,54	

5.1.2 Emissie inventarisatie scope 3 referentiejaar 2023

Tabel 5-d: Emissie-inventarisatie Scope 3 2023						
Nr.	Categorie	Emissiefactor kg CO ₂ per eenheid	Eenheid	Hoeveelheden	Emissies ton CO ₂	
UPSTREAM						
1	Aankoop van goederen en diensten					
prim. data	Zand, grond	0,322	euro	€ 385.599,19	124,03	
prim. data	Teelaarde	0,985	ton	2193,74	2,16	
prim. data	Betonproducten	1,066	euro	€ 1.000.617,37	1066,90	
prim. data	Menggranulaat	7,751	ton	17358,93	134,56	
prim. data	Asfalt	39,212	ton	180,41	7,07	
prim. data	Hout	0,360	euro	€ 8.331,14	3,00	
prim. data	Compost, planten, bomen	0,000	euro	€ 15.788,73	0,00	
prim. data	Zaden en meststoffen	0,000	euro	€ 1.282,97	0,00	
prim. data	PVC, kunststoffen	0,353	euro	€ 180.105,57	63,61	
prim. data	Metalen (staal, ijzer)	1,424	euro	€ 73.867,13	105,21	
prim. data	Overige inkoop	0,649	euro	€ 246.838,93	160,25	
prim. data	Onderaanneming, huur materieel	0,322	euro	€ 2.107.318,54	677,85	

prim. data	Kam Diensten, trainingen	0,148	euro	€ 15.722,04	2,32
prim. data	Overige inkoop diensten, sponsoring	0,171	euro	€ 92.698,32	15,89
	Aankoop van goederen en diensten				2362,84
2	Kapitaalgoederen				
prim. data	Materieel-investeringen	20,00	euro	€ 3.172,73	0,16
	Kapitaalgoederen				0,16
4	Transport en distributie				
prim. data	Onderaanneming	0,581	euro	€ 234.219,45	135,99
	Transport en distributie				135,99
5	Afval tijdens projecten				
prim. data	Beton puin	0,985	ton	421,77	0,42
prim. data	Ongesorteerd puin	1,234	ton	5132,04	6,33
prim. data	Menggranulaat	0,985	ton	3162,36	3,11
prim. data	BSA	0,985	ton	105,73	0,10
prim. data	Asfalt	1,234	ton	262,95	0,32
prim. data	Asfalt teevrij	0,985	ton	252,13	0,25
prim. data	Hout	8,912	ton	471,68	4,20
prim. data	Groenafval	8,912	ton	1098,27	9,79
prim. data	Exoten	21,281	ton	453,32	9,65
prim. data	Grond gemengd	0,985	ton	1591,83	1,57
prim. data	Verontreinigde grond	19,517	ton	327,80	6,40
prim. data	Teelaarde	0,985	ton	955,05	0,94
prim. data	zand	0,985	ton	1110,12	1,09
prim. data	Metalen (ijzer, gruis)	0,985	ton	36,68	0,04
prim. data	Metalen (aluminium)	0,985	ton	0,31	0,00
prim. data	Rood koper	0,985	ton	0,18	0,00
prim. data	PVC, kunststoffen	21,281	ton	1,3	0,03
prim. data	Bedrijfsafval	21,281	ton	80,96	1,72
prim. data	Overig (glas, papier, anders)	21,281	ton	3,84	0,08
	Afval tijdens projecten				46,05
6	Business Travel				
prim. data	Business travel onderaanneming	0,16664	km	41483,26	6,91
	Business Travel				6,91
8	Geleasete activa				
prim. data	Materieel, activa	20,00	euro	€ 20.684,78	1,03
	Geleasete activa				1,03
DOWNSTREAM					
9	Transport en distributie				
prim. data	inkoop transport	0,581	euro	€ 110.380,64	64,09
	Transport en distributie afvoer afval				64,09
10	ver- of bewerken van verkochte producten				
sec. data	Biomassa productie	3,256	liter	50800,09	165,41
sec. data	B-hout (NTA8080), productie	3,256	liter	18301,62	59,59
sec. data	Composteren	3,256	liter	3855,45	12,55
	ver- of bewerken van verkochte producten				237,55
11	Gebruik van verkochte producten				
prim. data*	Compost	112,017	ton	329,48	36,91
prim. data*	B-hout (NTA8080)	52,140	ton	4518,4	235,59
prim. data*	Biomassa (NTA8080)	68,650	ton	4002,37	274,76
prim. data	Betonproducten	3,195	ton	391,9	1,25
prim. data	Menggranulaat	2,210	ton	2168,85	4,79
prim. data*	Houtchips	30,400	ton	576,64	17,53
prim. data	Zand, grond	0,985	ton	566,79	0,56
prim. data	Teelaarde	0,985	ton	1.314,21	1,29
	Gebruik van verkochte producten				572,69
					3427,31

5.1.3 Emissies inventarisatie projecten met gunningsvoordeel referentiejaar 2023

In het referentiejaar waren er nog geen projecten met gunningsvoordeel.

5.1.4 Emissies inventarisatie keten 2023

Tabel 5-e: emissies tijdens verwerking en emissies tijdens storten of verbranding materialen

Categorie	rekendata 2023 in tonnen	Emissiefactor	Emissies	*Emissiefactor afvalverbranding / stortplaats	Emissies	Vermeden emissies
Afval tijdens productie						
Beton puin	421,77	0,985	0,42	1,234	0,52	0,11
Ongesorteerd puin	5132,04	1,234	6,33	21,281	109,21	102,88
Menggranulaat	3162,36	0,985	3,11	1,234	3,90	0,79
BSA	105,73	0,985	0,10	1,234	0,13	0,03
Asfalt	262,95	1,234	0,32	1,234	0,32	0,00
Asfalt teevrij	252,13	0,985	0,25	1,234	0,31	0,06
Hout	471,68	8,912	4,20	21,281	10,04	5,83
Groenafval	1098,27	8,912	9,79	21,281	23,37	13,58
Exoten	453,32	21,281	9,65	21,281	9,65	0,00
Grond gemengd	1591,83	0,985	1,57	19,517	31,07	29,50
Verontreinigde grond	327,80	19,517	6,40	19,517	6,40	0,00
Teelaarde	955,05	0,985	0,94	19,517	18,64	17,70
zand	1110,12	0,985	1,09	19,517	21,67	20,57
Metalen (ijzer, gruis)	36,68	0,985	0,04	21,281	0,78	0,74
Metalen (aluminium)	0,31	0,985	0,00	21,281	0,01	0,01
Rood koper	0,18	0,985	0,00	21,281	0,00	0,00
PVC, kunststoffen	1,3	21,281	0,03	21,281	0,03	0,00
Bedrijfsafval	80,96	21,281	1,72	520,335	42,13	40,40

Overig (glas, papier, anders)	3,84	21,281	0,08	21,281	0,08	0,00
Totaal Afval tijdens productie			46,05		278,26	233,90
Gebruik van verkochte producten						
Compost	329,48	112,017	36,91	112,017	36,91	0,00
B-hout	4518,4	52,140	235,59	312,61	1412,51	1176,92
Biomassa (NTA8080)	4002,37	68,650	274,76	68,650	274,76	0,00
Betonproducten	391,9	3,195	1,25	131,75	51,63	50,38
Menggranulaat	2168,85	2,210	4,79	7,75	16,81	12,02
Houtchips	576,64	30,400	17,53	312,61	180,26	162,73
Zand, grond	566,79	0,985	0,56	0,98	0,56	0,00
Teelaarde	1.314,21	0,985	1,29	0,98	1,29	0,00
Totaal gebruik verkochte producten			572,69		1974,74	1402,05
Totaal			618,74		2253,00	1634,26

*Cursief is emissiefactor gestort, overig is verbrand

5.2 Emissiefactoren

We hanteren de Well-to-Wheel benadering en maken gebruik van de conversiefactoren van <https://www.co2emissiefactoren.nl/> Voor Scope 3 gebruiken we de emissiefactoren die bekend zijn van zo min mogelijk verschillende bronnen zodat we het best mogelijke beeld kunnen schetsen. De voornaamste bron is de DEFRA met peildatum 2023.

5.3 Afbakening emissies

We maken gebruik van het GHG-protocol voor de scope indeling.

Tabel 5-f: Kader achtergrond emissies

Scope 1	Scope 2	Scope 3
Scope 1-emissies ("directe emissies") zijn emissies die worden uitgestoten door installaties die in eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie.	Scope 2-emissies ("indirecte emissies") zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren.	Scope 3-emissies ("overige indirecte emissies") zijn emissies die ontstaan als gevolg van de activiteiten van de organisatie maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van de organisatie zijn noch beheerd worden door de organisatie.
Toepassingen scope 1	Toepassingen scope 2	Toepassingen scope 3
Gas (m ³) Propaangas (kg) Benzine Diesel Aspen Mengsmering CNG (kg) Waterstof (kg)	Grijze elektriciteit Groene elektriciteit Zakelijke Km in privé voertuigen Zakelijke vliegreizen Zakelijke reizen met openbaar vervoer	Inkoop van goederen materialen en goederen Inkoop van diensten Kapitaalgoederen Transport en distributie Afval tijdens productie End of life (afvalverwerking)

5.4 Berekeningsmethode

Voor het kwantificeren van de scope 1 & 2 emissies worden de verbruiken in een Excel sheet genoteerd. Deze verbruiken zijn gespecificeerd in de ontvangen facturen. Ter controle en verificatie worden er (jaar) overzichten van de leverancier opgevraagd.

Voor het kwantificeren van scope 3, de projecten met gunning en de ketenanalyse worden de inkoop / verkoopfacturen gekwalificeerd en gekwantificeerd in een tabel per categorie.

De verbruiken worden vermenigvuldigd met de emissiefactoren van de Well to Wheel (WTW) methode voor het verkrijgen van emissies.

De emissies van alle scopes worden bij elkaar opgeteld om de volledige CO2-emissies te verkrijgen.

Halfjaarlijks zullen de emissies van scope 1, 2, de projecten met gunning en de keten berekend en gerapporteerd worden, Jaarlijks worden alle emissies gerapporteerd.

Ter verificatie van de emissies wordt door een onafhankelijke persoon de facturen van de Excel Sheet steekproefsgewijs controleert. Deze controle wordt in de interne controle geregistreerd.

Vergeleken met de halfjaarrapportage van 2023 hebben we een verdiepingsslag gemaakt in de uitstoot van scope 3 en hebben zo de gegevens beter uiteen kunnen zetten. Zo hebben we ook de juiste emissiefactoren gevonden van zo min mogelijk bronnen om zo een helder en juist beeld te schetsen van de uitstoot.

5.5 Emissies

De emissies die van Reel uitstoot worden veroorzaakt door de werken/projecten, het gebruik van de faciliteiten en het transport. Dus door het gebruik van brandstof, aardgas en elektriciteit.

5.5.1 Gebouwen / kantoren

De werkmaatschappijen zijn gevestigd in drie verschillende locaties namelijk Hardenberg, Rouveen en Staphorst. Deze verbruiken alleen elektra.

In de berekening van de emissies worden de meterstanden gebruikt van het kalenderjaar 2023, verificatie middels de jaarafrekening en opname standen.

Op de locaties Hardenberg en Staphorst staan portocabines, die dienstdoen als kantoor. Op de locatie in Rouveen staat een modern, duurzaam kantoorgebouw wat wordt verwarmd met aardwarmte.

5.5.2 Brandstoffen

De overgrote bijdrage aan de CO₂-emissie wordt geleverd door het gebruik van diesel. De verbruiksgegevens worden middels de inkoopfacturen bepaald. Er worden ter verificatie overzichtslijsten opgevraagd bij de leveranciers.

5.5.3 Elektriciteit

Er wordt grijze elektriciteit ingekocht. De periode die inzichtelijk is loopt niet volgens een standaard kalender jaar, daarom worden de meterstanden opgevraagd en gebruikt. Middels de meterstanden en de jaarnota wordt het totaalverbruik genoteerd.

5.5.4 Overige emissiebronnen

Er wordt ook marginale hoeveelheden van smeerolie, overige oliën en koudemiddelen (airco's en voertuigen) gebruikt.

5.7 Onzekerheden, aannames & uitsluitingen

De verbruiken van scope 1 en 2 zijn primaire waardes omdat deze gebaseerd zijn op inkoop facturen. De gebruikte emissiefactoren zijn van afkomstig van de emissiefactorenlijst 2023, van <https://www.co2emissiefactoren.nl/>, zodat we kunnen concluderen dat de verkregen emissies absoluut zijn.

De verbruiken in scope 3 zijn primair (uitgedrukt in Euro). Indien er geen uitsplitsing mogelijk is naar tonnage, m3 of andere relevante eenheid is er uitgegaan van het totale aankoopbedrag (Euro's).

Tevens zijn de noodzakelijke emissiefactoren niet voorhanden zodat diverse literatuur, analyse en onderzoeken en ketenanalyses geraadpleegd zijn om de juiste factoren te kiezen.

Bij de berekening van de CO₂-emissies hebben we de volgende onderdelen uitgesloten:

- zakelijk vliegverkeer, binnen van Reel wordt niet zakelijk gevlogen
- koudemiddelen

5.8 Conclusies uit Invalshoek Inzicht

Het inzicht in de energiebeoordeling is volledig

Het inzicht in scope 1 en 2 is volledig

Het inzicht in scope 3 is voldoende

Het inzicht in onze projecten met gunningsvoordeel is voldoende

Het inzicht in de keten is nagenoeg voldoende

6. Invalshoek Reductie 1b-2b-3b-4b-5b

In dit hoofdstuk worden de reductiedoelstellingen en de reductievoortgang per scope behandeld.

6.1 Vaststelling CO₂-beleid en reductiedoelstellingen

Het beleid van Van Reel omvat m.b.t. CO₂-reductie o.a.:

- Het opstellen van reductiedoelstellingen en kengetallen volgens de CO₂-presatieladder
- De jaarlijkse beoordeling van de behaalde reducties a.d.h.v. de doelstellingen
- Het opstellen van toekomstige reductie initiatieven en analyseren van de mogelijke uitvoering met name het gebruik van groene energie en alternatieve brandstoffen
- Het beschikbaar stellen van de benodigde middelen voor onze reductiedoelstellingen
- Het motiveren en verhogen van het bewustzijn van onze personeelsleden om bij de uitvoering van onze activiteiten onze reductiedoelstellingen te behalen
- Het monitoren en registreren van onze energie/ brandstof verbruiken en het voeren van een correcte administratie
- De publicatie van ons (half) jaarlijks energiemangementplan, ons reductiebeleid, initiatieven, participatie en overige documenten m.b.t. onze reductiedoelstellingen
- Participatie aan reductiedoelstellingen binnen onze belangenorganisatie en het mede uitvoeren van deze doelstellingen
- Kennis en informatiedeling met onze toeleveranciers en ketenpartners
- Selectie van toeleveranciers op MVO-basis om onze diensten te verduurzamen
- Helder en duidelijke communicatiestructuren zowel intern als extern zodat onze reductiedoelstellingen bekend en nageleefd kunnen worden

De reductie hoofddoelstellingen van Van Reel zijn gerelateerd aan ambitieniveau 5.

Scope 1	Totale reductie van 50% CO ₂ per gewerkt uur in 2033 t.o.v. 2023
Scope 2	Totale reductie van 100% CO ₂ per gewerkt uur in 2033 t.o.v. 2023
Keten	Reductie van 25% CO ₂ in 2033 t.o.v. 2023

De kwantificering van de CO₂-emissies gebeurt in tonnen.

6.2 Referentie reductie scope 1, scope 2

Het verbruik van brandstoffen levert de grootste bijdrage aan de CO₂-emissie.

Door het uitvoeren van de reductiemaatregelen zoals beschreven in het "Kansen & Reductieschema" kunnen we de CO₂-emissies terugdringen.

6.3 Referentie reductie in de keten

Er kan nog geen voortgang vastgesteld worden omdat de start in 2023 is gemaakt met de ketenanalyse.

6.4 Referentie reductie projecten met gunningsvoordeel

Reductiemaatregelen bij projecten met gunningsvoordeel staan weergegeven in het "kansen & reductieschema".

6.5 Verantwoording reductie doelstellingen

De taken en verantwoordelijken voor de totstandkoming voor de emissie berekening is in onderstaande tabel 6-a vastgelegd.

Taken	Verantwoordelijk	Frequentie	Directie
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	Taak, verantwoordelijk	Halfjaarlijks	CO ₂ -coördinator & administratie
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	Taak	Halfjaarlijks	CO ₂ -coördinator & administratie
Accorderen van doelstellingen	Bevoegdheid	Jaarlijks	Directie
Realiseren CO ₂ -reductie doelstellingen	Verantwoordelijk	continue	CO ₂ -coördinator & administratie
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	Taak, verantwoordelijk	Jaarlijks	CO ₂ -coördinator & administratie

6.6 Ambitie

Van Reel heeft onderzocht welke maatregelen en doelstellingen sectorgenoten ambiëren. Van Reel schat zichzelf op het gebied van CO₂-reductie in als een ambitieuze middenmoter vergeleken met sectorgenoten. Op basis hiervan zal de reductiedoelstelling gelijkliggen aan die van sectorgenoten.

Sectorgenoot 1: Aannemingsbedrijf Netjes BV (klein)

Zij hebben zich als doel gesteld om 5 % CO₂ per scope/jaar te reduceren, 35% tot 2025 emissies per werkuur.

Om deze doelstelling te realiseren hebben zij de volgende maatregelen genomen:

- verdere vervanging verlichting (in overleg met verhuurder)
- verdergaande inkoop energie neutrale producten en diensten
- onderzoek naar additieven, zoals AdBlue.
- inkoop van Biodiesel
- optimale afstelling van fossiel aangedreven materieel

Sectorgenoot 2: van Berkel bedrijven BV (middelgroot)

Zij hebben zich als doel gesteld om 1% CO₂ per scope/jaar gerelateerd aan de omzet te reduceren, 9% tot 2025.

Om deze doelstelling te realiseren hebben zij de volgende maatregelen genomen:

- Verduurzamen bedrijfsauto's (elektrische vrachtwagens)
- Plaatsen zonnepanelen en Ledverlichting in panden, kantoren.
- Het nieuwe rijden
- Het nieuwe stallen
- Nieuwbouw (kantoor)
- Optimaliseren truckplanning, bezettingsgraad schepen (scope 3 maat).

De reductiedoelstellingen en reductiemaatregelen van Van Reel zijn ambitieus t.o.v. bovengenoemde sectorgenoten.

Van Reel gaat meer inzetten op elektrische materieel en vervangend materieel met minder milieu impact is hiervan een voorbeeld. Daarnaast willen we onderzoeken of er mogelijkheden zijn om zelf zonne-energie opwekken en daarmee voorzien in onze elektriciteit behoefte.

Maatregelenlijst

Het verhogen van de scores op de maatregelenlijst van SKAO is een doel op zich. Met het behalen van scores zijn wij zeer tevreden en zijn te vinden boven in de middenmoot ten opzichte van sectorgenoten.

Maatregelen geïmplementeerd	Nog te implementeren maatregelen	Geïmplementeerde A Score	Geïmplementeerde B Score	Geïmplementeerde C Score	Geïmplementeerde Eigen maatregelen
2020/ 120 categorieën					
2021/ 19 categorieën	20 categorieën	11	5	3	
2022/ 15 categorieën	17 categorieën	8	4	3	
2023/ 18 categorieën	32 categorieën	10	5	3	

De maatregelenlijst van SKAO laat zien dat wij goed scoren en diverse categorieën geïmplementeerd hebben, waaronder 3 C-scores.

6.7 Resultaten reductiedoelstellingen

We hebben ons referentiejaar zojuist in kaart gebracht.

7. Invalshoek Transparantie 1c-2c-3c-4c-5c

Onderstaand hoofdstuk behandelt de interne en externe communicatie van onze reductiedoelstellingen.

Tabel 7-a Taken, verantwoordelijkheden en frequenties

Taken	Taak/ bevoegdheid	Frequentie	Verantwoordelijke
Aanleveren informatie nieuwsberichten	Taak	halfjaarlijks	CO ₂ -coördinator & directie
Actualiseren website	Taak, bevoegdheid	halfjaarlijks	CO ₂ -coördinator
Actualiseren pagina SKAO-website	Taak, bevoegdheid	jaarlijks	CO ₂ -coördinator
Bijhouden communicatie in-extern	Taak, bevoegdheid	halfjaarlijks	CO ₂ -coördinator & directie
Goedkeuren van interne/externe communicatie	Bevoegdheid	halfjaarlijks	Directie

7.1 Belanghebbenden

De voor ons van belang zijnde belanghebbenden zijn vermeld in tabel 7-b

Tabel 7-b: belanghebbenden

Interne belanghebbenden	Relatie / kennis	Mate van invloed
Directie aandeelhouders	Eigenaar / beleidmaker / opsteller visie & missie	Groot. Streeft naar CO ₂ -reductie / handhaver doelstellingen
Medewerkers / Inleen krachten / ZZP'ers	Uitvoeren van werken / uitvoering van reductiemaatregelen tijdens de werken. Ontvanger van kennis en vertaling van de kennis naar de praktijk	Groot. Voering van het beleid uit. Conformereren zich aan reductie doelstellingen
Externe belanghebbenden	Relatie/kennis	Mate van invloed
Verhuurder nevenvestiging-gebouw (indien van toepassing)	Eigenaar gebouw / beslisser plaatsing zonnepanelen en eigen meter elektriciteit/gas	Middelgroot. Streeft naar CO ₂ -reductie
Opdrachtgevers (niet overheid)	Uitvoeren van projecten/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Opdrachtgevers (projecten met gunningsvoordeel)	Uitvoeren van projecten/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Aanbestedende overheid	projecten, kennisdrager theorie en praktische kennis	Groot. Streeft naar CO ₂ -reductie. Beleid/gunningscriteria
Financiële instellingen	Beheer transacties en kapitaal/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf beleid
Leveranciers, transporteurs	Distributieketen/ weinig praktische kennis	Klein. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Onderaannemers	Specialisatie of buffer krachten/ weinig praktische kennis	Middelgroot. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid
Overige, particulieren	Sponsoring, deelname, participatie/ weinig praktische kennis	Klein. Streeft zelden aantoonbaar naar CO ₂ -reductie. Voert zelf geen beleid. Willen zo weinig mogelijk overlast
Overheid	Wetgeving, kennisdrager theorie en praktische kennis	Groot. Streeft naar CO ₂ -reductie. Beleid/gunningscriteria
SKAO	Eigenaar en beheerder CO ₂ -Prestatieladder	Groot, Verantwoordelijk voor het gebruik, de doorontwikkeling van het certificeringschema en stimuleert bedrijven en overheden om CO ₂ -emissies te reduceren. (doel, klimaatneutraal bedrijfsleven)
Branche organisaties / concullega's	Informereren & kennis delen	Middelgroot. Stimulatie van leden om CO ₂ -emissies te reduceren middels voorlichting, nieuwe technische ontwikkelingen en het bevorderen van samenwerking in de ketens

7.2 communicatie

Communicatie met onze belanghebbende is uitgesplitst in interne/ externe communicatie.

Het doel van **interne** communicatie is het bewustzijn en de betrokkenheid van medewerkers te vergroten op het gebied van CO₂-reductie. Medewerkers aansporen een actieve bijdrage te leveren om CO₂ te reduceren middels het verhogen van het bewustzijn.

Het doel van **externe** communicatie is het uitdragen van de maatschappelijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid van duurzaam ondernemen. Externe relaties aansporen om ook een actieve bedrage kunnen leveren aan CO₂-reductie

7.2.1 interne communicatie

Interne communicatiemiddelen m.b.t. CO₂

De communicatie met de interne belanghebbenden

- via beleidscommunicaties, visie en missie
- via publicatieborden in de kantine
- via toolboxen
- via facebook pagina
- via whatsapp

Beleidscommunicaties

- Opstellen beleidsverklaringen CO₂- en Duurzaamheid met reductiemaatregelen
- Opstellen budget voor uitvoering CO₂ prestatieladder

Publicatieborden

Publicatie van de footprint, CO₂-emissies, beleidsverklaring CO₂ en Duurzaamheidsverklaring

Toolboxen

2-jaarlijks fysiek tijdens de werken

Besproken CO₂ gegevens:

- Footprint, emissies van alle scopes inclusief de projecten met gunningsvoordeel en resultaten t.o.v. de vastgestelde reductiedoelstellingen
- Uitgevoerde maatregelen
- Nieuwe maatregelen

Whatsapp

Er is een whatsapp groep geïnstalleerd

- Nieuwsitems m.b.t. CO₂, aanschaf nieuw elektrisch materieel en bedrijfsvoertuigen
- Project maatregelen

Overige overlegorganen

• Directiebeoordeling / Managementoverleg

Beoordelen van de voortgang en de resultaten van de CO₂, er zijn geen notulen beschikbaar
Evaluatie en eventueel wijzigingen reductiedoelstellingen

7.2.2 externe communicatie

Externe communicatiemiddelen m.b.t. CO₂

De communicatie met de externe belanghebbenden, zie tabel 7-b externe belanghebbenden, geschiedt als volgt:

- via projectbesprekingen
- via aankoop/ huur/ lease materieel
- inhuur onderaanneming/ ZZP'ers
- via publicatie van CO₂-doelstellingen eigen website en de SKAO-website
- via aantonen voldoen aan geldende wet & regelgeving
- via branche – en belangenorganisaties

Verhuurder vestigingsgebouwen (indien van toepassing)

Energie verbruiken, maatregelen ter reductie CO₂-reducties gebouw

Projectbesprekingen / bouwvergaderingen

Evaluatie afgesproken CO₂-reductiemaatregelen en duurzaamheid maatregelen.

Afwijkingen en/of wijzigingen in de genomen maatregelen

Circulaire economie, genomen acties

Aankooporders/ huur materieel/ diensten

Besprekingen m.b.t. emissie loze inkoop / inhuur, duurzaamheidseisen

Onderaanneming

Afspraken m.b.t uitvoer projecten, CO₂-reductiemaatregelen & duurzaamheidseisen

Toolboxen m.b.t. CO₂ doelstellingen en resultaten

Publicaties

Eigen website:

Documenten: CO₂-beleid en Duurzaamheidsbeleid, diverse documenten m.b.t. CO₂ voortgang en reductie kansen en maatregelen, CO₂ certificaat, (half) jaar rapportages

SKAO-website:

Documenten: Meest materiele emissies, Ketenanalyse, initiatieven, projecten met gunningsvoordeel

Wet & Regelgeving

CO₂-prestatiecertificaat publiceren eigen website

Offerte met uitvoering eisen (wetgeving, duurzaamheidseisen e.d.)

Branche organisaties/ concullega's

Kennis halen en brengen, deelname & participatie aan bijeenkomsten

Initiatieven ontplooiën en publiceren.

7.3 Risico's

Bij het opstellen van ieder communicatiebeleid moeten wij hier rekening houden met de mogelijke risico's, waaronder:

- medewerkers krijgen te veel informatie waardoor ze CO₂-moe kunnen worden, geen interesse meer
- te weinig communicatie waardoor de uit te dragen boodschap niet eenduidig, helder en actueel is
- beëindiging arbeidsovereenkomst van sleutelpersonen
- te weinig medewerking vanuit de directie die zou moeten zorgen voor de benodigde input.

Deze risico's denken wij op de volgende manieren te ondervangen:

- aandacht voor nieuws wat een meerwaarde heeft
- in de toolboxes aandacht besteden aan CO₂-gereduceerde items
- in diverse overlegstructuren CO₂ als vast agendapunt opnemen
- controle op de realisatie van het communicatieplan vindt middels de interne controle en audit plaats

7.4 Planning

Per jaar wordt door de CO₂-coördinator in samenspraak met de directie een jaarplanning communicatie opgesteld. Deze planning is gebaseerd op reeds bekende vergaderpatronen die zowel intern als extern vastgelegd zijn. Aansluitend wordt er per communicatiemoment aangegeven wat, hoe en door wie er gecommuniceerd wordt alsmede wie er verantwoordelijk is voor de input. Tijdens de jaarlijkse evaluatie van het EMP van Van Reel worden ook de resultaten van de communicatiematrix besproken en waar nodig bijgesteld.

Tabel 7-c: Communicatiematrix intern / extern

Doelgroep	Instrument	Inhoud	Doel	Frequentie	Actiehouder
Directie Medewerkers Eigen als inleen	Eigen website	Footprint (half) jaarlijks EMP Kansen & Reductieschema	Informereren & draagvlak creëren	2 x per jaar	CO ₂ -coördinator
	Website SKAO	Scope 3 analyse Ketenanalyse Initiatieven	Informereren	2 x per jaar	CO ₂ -coördinator
	Facebook Whatsapp	Vermelden CO ₂ gerelateerde nieuwsitems	Informereren & draagvlak creëren	Continue	CO ₂ -coördinator
	Toolboxmeetings	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, maatregelen	Informereren & draagvlak creëren, vergelijken reductiedoelstellingen	2 x per jaar	CO ₂ -coördinator
	MT-overleg	Kennisdeling bijeenkomsten/project bespreking	CO ₂ maatregelen	Informereren/kennis delen/draagvlak creëren	2 x per jaar
Opdrachtgevers/ Zakenpartners	Eigen website	CO ₂ footprint/ EMP	Informereren/kennis delen/draagvlak creëren	2 x per jaar	CO ₂ -coördinator
	Leveranciers/ beoordeling	Milieubelasting	Informatie& kennisdeling, draagvlak creëren	2 x per jaar	CO ₂ -coördinator + directie
Onderaannemers Leveranciers Transporteur	Eigen website	Speciaal ingericht CO ₂ -onderdeel	Informatie & kennisdeling	2 x per jaar	CO ₂ -coördinator + directie
	Eigen website	CO ₂ footprint/ EMP	Informatie& kennisdeling, draagvlak creëren	2 x per jaar	CO ₂ -coördinator
Branche organisaties en participaties	Eigen website	Doelstelling en keteninitiatieven	Informatie & kennisdeling	1 x per jaar	CO ₂ -coördinator + directie

Tabel 7-d: Communicatie-matrix projecten met gunningsvoordeel

Doelgroep	Instrument	Inhoud	Doel	Frequentie	Actiehouder
Opdrachtgevers Projecten	Verzamelen gegevens projectmap	Project specifieke gegevens voor berekening CO ₂ en Reductie	Informatie & kennisdeling	Maandelijks	Projectleider met input administratie
	Beheren gegevens	Gegevens opslaan in projectmap	Informereren & draagvlak creëren, kennisdelen	Minimaal 2 x per jaar	Projectleider
	Verwerken gegevens	Verwerken gegevens in voortgangsrapportage en EMP	Informatie & kennisdeling	Continu	Projectleider
	Vaststellen rapporten	Vaststellen energiebeleid, reductiedoel en maatregelen e.d.	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Directie
	Communiceren intern (doelgroep)	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, certificeringstraject, maatregelen voor reductie, energiebeleid	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	CO ₂ -coördinator
	Communiceren extern (Doelgroep)	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, maatregelen voor reductie, energiebeleid	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Projectleider
	Informereren medewerkers	Activiteiten/lopende zaken en initiatieven vermelden, voortgang doelstellingen, EMP, maatregelen voor reductie, energiebeleid voor het betreffende project	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Projectleider / CO ₂ - coördinator
	Uitvoeren volledig project	Monitoren en evaluatie gehele proces project.	Informatie & kennisdeling, draagvlak creëren	2 keer per jaar	Projectleider/ directie
	Bouwvergaderingen	Voortgang project m.b.t. uitgevoerde maatregelen/ eisen	Controleren/ handhaven maatregelen	Kwartaal	Projectleider/ directie

8. Invalshoek Participatie 1d-2d-3d-4d-5-d

In dit hoofdstuk worden de opgedane inzichten onder de invalshoek participatie uitgebreid behandeld.

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen.

Onderdeel van het energiemangement plan is dat wij proactief bezig zijn met de marktontwikkelingen omtrent CO₂-reductie. Sinds enkele jaren wordt er door Van Reel actief een milieubeleid uitgezet om milieubesparende maatregelen toe te passen.

Momenteel zijn wij lid van onderstaande brancheverenigingen c.q. initiatieven:

- SKAO
- BVOR
- MKB INFRA

Deze lidmaatschappen zijn van wezenlijk belang om de nieuwste ontwikkelingen qua CO₂-reductie te volgen. In paragraaf 8.1 t/m 8.4 zullen wij de brancheverenigingen verder inhoudelijk toelichten.

8.1 SKAO

De Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) is verantwoordelijk voor alle zaken de ladder betreffende: het gebruik, de doorontwikkeling, het beheer van het certificeringschema, verbreding van deelnemende sectoren e.d. Kwaliteit van de groei belangrijker dan de groei zelf. De CO₂-Prestatieladder heeft alleen toegevoegde waarde als het resulteert in blijvende CO₂-reductie, innovatie en samenwerking bij de gecertificeerde bedrijven. SKAO wil dit realiseren door een sterkere regierol op zich te nemen, die erop gericht is om sectorspecifieke kennis over CO₂-reductie en maatregelen te ontsluiten. Uitgangspunt is dat alle gebruikers van de ladder (zowel aanbesteders als opdrachtnemers) er belang bij hebben dat er sprake blijft van één effectieve CO₂-Prestatieladder.

De Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen heeft de volgende doelstellingen:

- Het beheer en de doorontwikkeling van de CO₂-Prestatieladder
- Het creëren van draagvlak bij marktpartijen en maatschappelijke organisaties voor de benadering en de werkwijze van de CO₂-Prestatieladder
- Het bevorderen en faciliteren van een effectieve dialoog tussen bedrijven en maatschappelijke organisaties over klimaatvriendelijk ondernemen gericht op concrete CO₂-reductie
- Bevordering van de ontwikkeling van sector brede CO₂-reductieprogramma's door participerende bedrijven en de actieve deelname daaraan
- Het bevorderen van breed gebruik van de CO₂-Prestatieladder in meerdere sectoren

8.2 BVOR

De branchevereniging voor producenten van compost, biomassa en andere hernieuwbare grondstoffen vertegenwoordigt de bedrijven die op duurzame wijze groen reststromen opwerken tot hoogwaardige producten. Met elkaar vormen zij al decennia een belangrijke schakel in de circulaire economie.

De BVOR – voluit de Branche Vereniging Organische Reststoffen – is opgericht in 1989 en vertegenwoordigt de meerderheid van bedrijven die compost en andere biobased producten maken. De brancheorganisatie heeft haar Verenigingsbureau in Wageningen. De BVOR fungeert als belangenbehartiger en kenniscentrum voor haar leden en de sector. Bovendien heeft de vereniging een belangrijke netwerkfunctie. Ook beheert de branchevereniging vier certificatieschema's.

Belangenbehartiging

De BVOR bundelt en behartigt de belangen van haar leden, zodat zij de ruimte hebben om te ondernemen, te innoveren en te investeren in kwaliteit. Belangrijke issues plaatst de BVOR op de politieke en maatschappelijke agenda. Zij is een vaste gesprekspartner van de overheid en streeft naar gunstige wet- en regelgeving en marktomstandigheden voor de sector. Hierbij werkt de BVOR samen met andere brancheorganisaties met gedeelde belangen en ook met landbouworganisaties en de Wageningse kennisinstituten. Voor een effectieve lobby in Brussel is de BVOR aangesloten bij het European Compost Network (ECN), waarin brancheorganisaties en marktpartijen uit heel Europa samenwerken. Individuele leden ondersteunt de BVOR onder meer bij vergunningverlening en procesvoering. Leden kunnen gratis gebruik maken van de BVOR-helppesdesk.

8.2.1 Sector initiatief

Tabel 8-a Deelgenomen participatie bijeenkomsten

Jaar	Datum	Bijeenkomst	Onderwerp	Doel
2023	23-03-23	BVOR	CO ₂ neutraal	Afvalverwerking in Nederland
2023	30-11-23	BVOR	CO ₂ neutraal	Compost: waardevol voor bodem en klimaat

8.3 MKB INFRA

MKB INFRA is de brancheorganisatie voor infrabedrijven. De vereniging is opgericht door ondernemers voor ondernemers. MKB INFRA behartigt de belangen van kleine en middelgrote aannemingsbedrijven werkzaam in de grond- en waterbouw, wegenbouw, civiele techniek, cultuurtechniek, bronbemaling, kunstwerken en geleidings- en markeerwerken.

8.4 Budgetplan

In 2023 is besloten om door te groeien naar ambitieniveau 5, waardoor ook het benodigde budget is verhoogd. Kosten gerelateerd aan het energiemangement plan en alle bijbehorende facetten worden separaat geboekt op de kostenplaats voor de certificeringen. Jaarlijks wordt voor deze kostenplaats door de directie het budget vastgesteld.

Tabel 8-a: besteedbaar budget CO₂-prestatieladder			
Certificatie			
Implementatie-audit (her)certificatie ladderniveau 5		€	3900
Opvolgingsaudit 1		€	
Opvolgingsaudit 2		€	
Evaluatie carbon footprint gegevens		€	550
Inrichten en beheer CO ₂ portfolio		€	1000
Participatie			
Tarief SKAO – CO ₂ -Prestatieladder		€	250
BVOR en Better Biomass		€	600
MKB Infra		€	2800
Publicatie			
Aanmaken websitepagina CO ₂ -prestatieladder		€	750
Aanpassen website tekst Kwaliteit		€	250
Communicatie			
Media, magazines en brochures		€	600
Interne en externe communicatiedocumenten		€	600
CO₂-reductie			
Installeren energiezuinige verlichting		€	
Uitvoeren energiemangement plan en analyses		€	3500
Totaalbudget voor 2023		€	14800

9. De uitvoering van de CO₂-reductiedoelstellingen

Dit hoofdstuk behandelt de uitvoering van de reductiedoelstellingen middels de Plan, Do, Check, Act cyclus.

9.1 "plan"

Doelstellingen

Maatregelen

Planning vastleggen

Opstellen van de energie reductiedoelstellingen. Reductie van de kansen en planning van deze kansen is opgenomen in het kansen en reductieschema.

9.2 "do"

Uitvoeren plan

Het uitvoeren van de maatregelen benoemd in het kansen & reductie schema.

9.3 "check"

Voortgang meten en monitoren

Vaststellen of reductiedoelstellingen behaald zijn.

9.4 "act"

Bijsturen op basis voortgang, eventueel plan aanpassen

Afhankelijk van de resultaten en oorzaken van het niet behalen van reductie doelstellingen moeten:

1. reductiedoelstellingen aanpassen en/of
2. vastgestelde maatregelen die niet zijn uitgevoerd moeten uitgevoerd worden.

Tabel 9-a: PDCA-cyclus volgens ISO 14064-1 en GHG-protocol			
PLAN	In de planningsfase worden taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de GHG-inventarisatie uitgevoerd i.s.s.m. externe CO ₂ -adviseur		
	Frequentie	Uitvoering	Registraties
Inzicht verwerven in de context van de organisatie, Boundary vaststellen	Dynamisch	Directie / CO ₂ -coördinator	Context analyse/ Boundary/ (A-C analyse)
Opstellen CO ₂ -beleid	Eenmalig	Directie / CO ₂ -coördinator	Beleidsverklaring
Inrichten van het team m.b.t. CO ₂ met taken & verantwoordelijkheden	Eenmalig	CO ₂ -coördinator	Functieomschrijvingen
Uitvoeren en opmaken energiebeoordeling	Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Energiebeoordeling
Significante verbruiken verzamelen	Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Excel overzicht: Verbruiken
CO ₂ -emissies berekenen	(half) Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Excel Sheet
Kansen & reductieschema opstellen	Dynamisch / éénmalig	CO ₂ -coördinator	Kansen & reductieschema

Reductiedoelstellingen opstellen	Éénmalig	Directie / CO ₂ -coördinator	Doelstellingen in EMP
Maatregelen opstellen	Jaarlijks	Directie / CO ₂ -coördinator	EMP
Budgetplan opstellen	Jaarlijks	Directie	EMP
Inkoopbeleid opstellen m.b.t. CO ₂	Jaarlijks	Directie	Procedure inkoop
Energie managementplan opstellen (EMP)	Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	EMP
Directiebeoordeling opmaken	Jaarlijks	Directie / CO ₂ -coördinator	Directiebeoordeling
DO	In de do-fase, implementatie en uitvoeringsfase, wordt de inventarisatie uitgevoerd.		
Energiestromen in kaart brengen	Frequentie	Uitvoering i.s.s.m administratie	Registratiedocument i.s.s.m. leveranciers
Aardgas gebouwen	Maandelijks	CO ₂ -coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Elektriciteit gebouw	Maandelijks	CO ₂ -coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Brandstoffen (ook projecten met gunningvoordeel)	Maandelijks	CO ₂ -coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Overige verbruiken (ook projecten met gunningvoordeel)	Maandelijks	CO ₂ -coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Business Travel/ zakelijk kilometers/ vlieg reizen e.d.	Maandelijks	CO ₂ -coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Inkoop materialen en goederen	Maandelijks	CO ₂ -coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Afval gegevens	Maandelijks	CO ₂ -coördinator	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Overige zaken			
Investerings	Halfjaarlijks	Directie	Facturen / Overzichtslijsten/ Excel overzicht
Interne & externe communicatie	Halfjaarlijks	Directie / CO ₂ -coördinator	Toolboxen / bouwvergaderingen
CO ₂ - emissies factoren bepalen	Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Footprint en EMP
Berekeningen CO ₂ -emissies	(half) Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Excel Sheet
Uitvoeren van de maatregelen	Dynamisch	Directie	EMP
Maatregelenlijst SKAO invullen	Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Maatregelenlijst
Opstellen Footprint	Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Footprint
Opstellen EMP-concept	Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	EMP
Aannames en/of uitsluitingen definiëren	Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	EMP
CHECK	In de check-fase worden de uitgevoerde registratie gecontroleerd.		
	Frequentie	Uitvoering i.s.s.m administratie	Registratiedocument
Interne controle van verbruiken middels inkoop facturen, overzichten e.d.	(half) Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Interne audit formulier
Interne audit	(half) Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Interne audit formulier
CO ₂ -emissies factoren controleren	(half) Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Interne audit formulier
Evaluëren inkoop gegevens	(half) Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Interne audit formulier
Evaluëren uitgevoerde maatregelen	(half) Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Interne audit formulier
Evaluëren CO ₂ -emissies	(half) Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Interne audit formulier
Evalueer resultaten aan de doelstellingen	(half) Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Interne audit formulier
Evalueer de interne en externe communicatie	(half) Jaarlijks	CO ₂ -coördinator	Interne audit formulier
ACT	In de act-fase worden de plannen bijgestuurd en de kunnen maatregelen gewijzigd worden		
	Frequentie	Uitvoering i.s.s.m administratie	Registratiedocument
Maatregelen bijstellen	Jaarlijks	Directie / CO ₂ -coördinator	EMP
Reductie doelstellingen wijzigingen	Jaarlijks	Directie / CO ₂ -coördinator	EMP

10 Samenvatting

Gedurende 2023 zijn gegevens verzameld om de verschillende energiestromen in kaart te brengen.

We hebben nog geen resultaten of we de gedefinieerde reductiedoelstellingen zullen behalen. De resultaten zullen pas in het EMP van 2024 bekend zijn.

Gedefinieerde reductiedoelstellingen:

Scope 1

Totale reductie van 50% CO₂ per gewerkt uur in 2033 t.o.v. 2023

Scope 2

Totale reductie van 100% CO₂ per gewerkt uur in 2033 t.o.v. 2023

Keten

Reductie van 25% CO₂ in 2033 t.o.v. 2023